

[Undervisningsministeren.]

at tilskynde dem til Opsparing, men af finansielle Grunde har vi indtil videre ladet dette Forslag udgaa.

De arbejdsløse skal efter Forslaget indgaa under den almindelige Understøttelsesordning i Stedet for som nu at faa hele Understøttelsen fra Arbejdsløshedsfonden. Det er dog Meningen, at Arbejdsløshedsfonden skal betale tre Fjerdedele og Eleverne selv kun en Fjerdedel af det Beløb, de efter de almindelige Regler selv skulde skaffe til Skoleophold. Ogsaa arbejdsløse Elever skal altsaa selv møde med noget, saaledes at der bliver en principiel Ligestilling mellem dem og andre Elever. Jeg tror, der er noget rigtigt og sundt i denne Tanke, og det Beløb, de arbejdsløse selv skal skaffe, vil blive saa beskedent, ca. 40 Kr. for et helt Kursus paa 5 Maaneder, at jeg ikke tror, det kan blive nogen alvorlig Hindring for, at de kan komme paa Højskole.

Hvad Problemet arbejdsløse paa Højskole i øvrigt angaar, maa alle være enige om, at det vilde være en lykkeligere Løsning, hvis de arbejdsløse fik Arbejde og de arbejdende kunde faa Lejlighed til at komme paa Højskole, men Frygten for Arbejdsløshed har afholdt mange unge fra at tage paa Højskole, og den har været en af de alvorligste Hindringer for at faa Byernes Ungdom til at tage paa Skole. Ungdomsudvalget har drøftet med Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere, hvilke Muligheder der kunde tænkes at være for en praktisk Løsning af dette Problem, og Udvalget mødte baade Forstaaelse og en velvillig Indstilling over for Spørgsmaalet. Jeg erkender Vanskeligheden ved dets Løsning, og en generel Løsning er det maaske vanskeligt at tænke sig, men hvor der er en Vilje, findes der ogsaa en Vej, og det er mit Haab, at Organisationernes Forstaaelse af Sagens Betydning maa finde Udtryk i, at man i de enkelte Tilfælde finder de Udveje, som gør det muligt for den unge Arbejder at komme paa Højskole, naar han selv er rede til at ofre noget for sin personlige Udvikling gennem et Højskoleophold. Det maa efter min Mening tillægges den største Betydning, om man kunde faa ogsaa Byernes Ungdom paa Højskolebænk sammen med Ungdommen fra Landet. Et betydningsfuldt Bidrag kunde herved ydes til Udjævning af Fordomme og til gensidig Forstaaelse.

Forslaget er i øvrigt noget andet og mere end en Tilskudslov. I § 1 har vi saaledes for første Gang i Loven søgt at give

en nærmere Bestemmelse af Højskolens Begreb og at give det faglige Moment i Højskolens Undervisning en mere klar Plads.

Jeg vil endvidere fremhæve, at Lovforslagets § 2 giver nærmere Regler om Dag-højskoler som et Forsøg paa at virkeliggøre Tanken om en Byhøjskole for unge i Byerne, der af forskellige Grunde har vanskeligt ved at forlade deres Hjem og tage Ophold paa en Højskole paa Landet.

For Landbrugsskoler skal der ligesom efter den nugældende Lov i det hele gælde samme Regler som for Højskoler.

Det foreslaas i § 18 at oprette et Højskoleraad, som skal være raadgivende for Ministeriet, og i § 19 foreslaas Tilsynet med Højskolerne henlagt til en Statskonsulent for Ungdomsundervisningen, til hvem det er Tanken at henlægge ogsaa Tilsynet med hele den øvrige frivillige Ungdomsundervisning, saaledes at Ministeriet og Skolerne herigennem som tilsynsførende og Raad-giver faar en Mand, der har Overblik over hele Ungdomsarbejdets forskellige Forgøinger.

Det næste Lovforslag, jeg skal omtale, er Forslaget om *Ungdomsskoler* for den ufaglærte Ungdom. Jeg mener, vi med Rette kan sige, at vi i Danmark har gjort meget for at give vore Børn og vore unge en god Undervisning og Uddannelse, vistnok mere end de fleste andre Nationer. Vi har fra Samfundets Side skabt stadig bedre Rammer for Arbejdet i Børneskolen, vi har udbygget og forbedret vor Eksamenesskole, vi har vist den faglige og tekniske Uddannelse stor Interesse og sat meget i Gang til Støtte og Opmuntring for den Ungdom, der samles dér, og vi har for den mere modne Ungdom gennemført en Forbedring og Udbygning af vore Gymnasieskoler, vore Fagskoler og vore Læreanstalter, og nu kommer Forslaget om Skolen paa folkeligt Grundlag for den voksne Ungdom.

Men der stod tilbage de Titusinder af unge ufaglærte, som ikke havde noget praktisk Arbejde at være optaget af, og som ikke var inde i nogen Uddannelse, der gav Mulighed for Indgang i noget Erhverv. Disse unge havde meget ofte intet frugtbart og nyttigt at samle deres Interesse og Opmærksomhed om, og der skal nu megen Energi og megen Karakterstyrke til at søge ind til Undervisning og Uddannelse, naar der ikke paa en eller anden Maade gives en Tilskyndelse dertil. Disse unges Vej gik for Tusinders Vedkommende alt for ofte fra den usikre, usammenhængende Ungdomstid uden noget at samle sig om ud til